

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

јун 2026 / број 114

6/2026

Србија - Влагинбор, водопад Гостиље

ДИВНА

Здравствена Вода Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Преплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА ВРТУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година X, број 114,

ЈУН 2026.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник“;

мр Жељко Албанезе;

др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник“;

дипл. екон. Тања Ђелкапић, самостални саветник у Министарству финансија.

Технички уредник:

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашевић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: urednik@ingpro.rs

СIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 657

ПОСЛОВНИ саветник : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник

COBISS.SR-ID 228469260

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

Уводна реч уредника

Након предаје годишњих финансијских извештаја и пореских пријава рачуновође се враћају свакодневним пословима, који, уз рачуноводствену обраду пословних догађаја, укључују и низ других активности. А та свакодневица све мање личи на класично књижење пословних промена, а све више на стално дежурство над прописима, тумачењима, порталима, роковима, обрасцима и разним питањима, а често ни онај ко их је поставио не зна шта је тачно хтео да пита.

Од рачуновођа се данас очекује да знају не само рачуноводствене стандарде и пореске прописе већ и радно право, привредно право, прописе о девизном пословању, прописе за обављање посебних делатности и све оно што се у датом тренутку нађе на столу клијента. Због тога у пракси често чујемо како ће све „решити књиговођа“, а и уобичајена флоскула шалтерских службеника је „питајте књиговођу“ јер, ето, они морају да знају одговор на сва питања која се појављују у пословању сваког привредног субјекта. То нам је ласкаво признање као најписменијим особама у предузећу.

Посебан проблем је то што се од рачуновође очекује исправан одговор и онда када нема потпуну документацију, када уговор није закључен, када одлука није донета, када фактура не одговара стварном промету, када директор „мисли да је тако било“, а клијент „није сигуран да ли је баш то питао“. И онда на основу таквих чињеница треба утврдити рачуноводствени третман и, ако је икако могуће, изнаћи решење да се плати што мањи порез.

Седи Милутин испред телевизора и уз кафу слуша прилог о томе како ће нове технологије променити свет: „Марице, јеси ли чула ово? Па овај вештачки мозак је бржи од светлости, све може да обради и да постави и дијагнозу.“

Марица, окружена папирима, изводима, уговорима и једним отвореним порталом који се већ трећи пут сам од себе одјавио, подиже поглед преко наочара: „Милутине, дај ти том вештачком мозгу прво једну фактуру с погрешним датумом промета, па онда један извод из ког не може да се дешифрира сврха уплате, затим једну фактуру која је без икаквог разлога изненада сторнирана у систему и на крају клијента који каже да је с добављачем 'нешто договорили', па да видимо колико је паметан!“

„Али, кажу да може да учи“, не одустаје Милутин.

„Може, наравно. Нека онда прво научи шта се уноси у поље неког обрасца које нико није објаснио, зашто један портал прихвата податак само ако није логичан, због чега се пропис мења баш онда када смо га коначно разумели и како да се примени мишљење које на крају каже да све зависи од конкретног случаја.“

Примири се мало Марица, погледа у гомилу папира испред себе и настави: „Није проблем у технологији, Милутине. Проблем је у томе што се очекује да технологија реши оно што није решено у систему. Ако пропис није јасан, ако процедура није логична, ако се обавеза уводи да би била сама себи циљ, онда ни најпаметнији програм не може да створи ред из нереда.“

Милутин мудро климну главом, више из опреза него из разумевања, па помери тањир с колачима ближе Марици. Марица узме један колач, погледа га као заслужену награду за претрпљени стрес и закључи: „Знаш шта, Милутине, у праву си ти – помоћи ће и нама књиговођама све те нове технологије са све већим захтевима који се постављају пред нашу струку. Питање је само може ли да нам помогне да сачувамо стрпљење, здрав разум и мало хумора, јер без тога је тешко преживети све новине у прописима и све оне реченице које почињу са 'само да вас питам нешто кратко.'“

Милутин устаде са кауча и заокружи на календару црвеним фломастером данашњи дан – дан када је Марица наглас саопштила да је он у праву.

Ваша Маријана

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Ажуриран модул Евиденције претходног пореза (ЕПП) у СЕФ-у	6
Омогућено је ручно кориговање износа ПДВ-а (20% и 10%) у одређеним секцијама у оквиру корисничког интерфејса	6
На корисничком интерфејсу измењен је текст лабела „Извори – Појединачна евиденција ПДВ” у „Извори – Појединачна евиденција ПДВ – интерни рачун”	8
На корисничком интерфејсу измењен је текст поља „Други основ (нпр. сторнирање)” у „Други основ, осим сторнирања”	9

РАЧУНОВОДСТВО

Финансирање ДОО од стране његових оснивача: докапитализација и додатне уплате које не повећавају основни капитал	10
1 Повећање основног капитала (докапитализација)	10
1.1 Повећање основног капитала (докапитализација) из угла прописа о девизном пословању	12
1.2 Рачуноводствено евидентирање повећања основног капитала	13
2 Додатне уплате које не повећавају основни капитал	14
2.1 Правни основ за додатне уплате	14
2.2 Могућност враћања додатне уплате	15
2.3 Ограничење плаћања (повраћаја) додатних уплата	16
2.4 Претварање (конверзија) додатних уплата у основни капитал	17
2.5 Додатне уплате из угла прописа о девизном пословању	17
2.6 Рачуноводствено евидентирање додатних уплата	19
Рачуноводствено обухватање стицања софтвера зарад обављања делатности, даље продаје или дистрибуције од стране домаћих и страних добављача	23
1 Рачуноводствено обухватање набавке софтвера за сопствене потребе	23
1.1 Набавка софтвера стицањем од других	24
1.2 Развој софтвера у сопственој режији	27
2 Накнадно вредновање софтвера признатог као нематеријална имовина	30
2.1 Амортизација софтвера	31
2.2 Накнадни издаци у вези са софтвером	32
2.3 Престанак признавања нематеријалне имовине	33
3 Рачуноводствено обухватање набавке софтвера ради даље продаје (или дистрибуције)	33
4 Набавка софтвера од страног правног лица	34
4.1 Девизни курс за прерачунавање набавке и пореских обавеза у динаре	34
4.2 Набавци софтвера претходила је авансна уплата	39
Измене и допуне Закона о трговини	43
1 Појам трговца	43
2 Регистар откупљивача	43
3 Трговина личним нуђењем и продаја на манифестацијама	44
4 Пољопривредници	45
5 Дигитализација која се односи на документацију која прати робу у превозу	45
6 Евиденција продаје на даљину	45
7 Ознака поверења	45
8 Декларисање робе и увођење јединственог шифарника робе	45
9 Продајни подстицаји	46
10 Казнене одредбе	46

Евиденција о члановима друштва са ограниченом одговорношћу (ДОО)	48
Евиденција података о адреси чланова друштва	48
Достављање поште на евидентиране адресе	49
Чување евиденције о адресама	50
Агенција за привредне регистре има законски основ за обраду података о личности законског заступника привредног друштва	50
Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника	51
1 Тренутак настанка обавезе за порез по одбитку у случају измирења обавезе пребијањем (компензацијом)	51
2 Уплата на пословни рачун нерезидентног физичког лица које обавља самосталну делатност у Србији	51
3 (Не)могућност наплате извоза услуга у дигиталној имовини (криптовалути).....	52
4 Наплата од другог нерезидента уместо од нерезидента којем је промет извршен, а чији рачун је у блокади	54
5 Специфичност у извештавању НБС на обрасцу ДИ-1 за последњи квартал.....	55

ПОРЕЗИ

Обрачун и плаћање акцизе на кафу.....	56
1 На које производе од кафе се плаћа акциза?	57
1.1 Шта се не сматра кафом?.....	57
2 Пријава места обављања делатности	58
3 Регистар произвођача кафе	58
4 Акцизне маркице	60
4.1 Захтев за издавање акцизних маркица	63
4.2 Издавање акцизних маркица	64
4.3 Оштећене и неискоришћене акцизне маркице	64
5 Износ акцизе	66
6 Обрачун и плаћање акцизе.....	67
6.1 Настанак обавезе обрачуна акцизе	67
6.2 Плаћање акцизе и подношење пријаве	68
6.3 Рачуноводствено евидентирање плаћене акцизе	71
6.4 Одлагање обрачуна и плаћања акцизе	76
7 Попис и евиденције	76
8 Олакшице.....	77
8.1 Ослобођење од плаћања акцизе	77
8.2 Умањење акцизе	79
8.3 Повраћај акцизе	81
8.4 Рефакција акцизе	82
9 Промет са АПКИМ.....	83
9.1 Рефакција акцизе у случају отпреме на АПКИМ	84
Промена пореског периода из календарског тромесечја у календарски месец са аспекта ПДВ-а.....	85
1 Промена пореског периода не врши се по аутоматизму, већ на основу обавештења достављеног Пореској управи преко портала е-Порези	86
2 Последице у случају неблаговременог подношења обавештења	87
3 Добровољна промена пореског периода из календарског тромесечја у календарски месец на порталу е-Порези	88
Објављене су каматне стопе за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке” за 2026. годину	90

Кратке теме из области ПДВ-а кроз питања претплатника.....	91
1 Поступање извозника који не испуњава услове за пореско ослобођење по авансу (јер није издао авансни рачун)	91
2 Основица за интерни обрачун ПДВ-а на услугу коју је пружио страни адвокат (и плаћање судске таксе)	91
3 Пореска основица при продаји по принципу „старо за ново“	92
4 Датум промета услуга рекламирања на лифлету	93
5 Закуп јахте која се налази у иностранству ради давања у подзакуп.....	93
6 Потраживање накнаде за невраћену повратну амбалажу када рок за враћање амбалаже није уговорен	94
7 Аванс плаћен за робу која се опорезује по општој стопи ПДВ-а, а испоручује се роба која се опорезује по посебној стопи ПДВ-а.....	94
8 Наплата у извршном поступку од пољопривредника: испорука пољопривредних производа уместо намирење у новцу	95
9 Накнадно повећање основице у случају закључења анекса уговора којим се повећање накнаде уговара ретроактивно (дејство и на раније периоде)	96
10 Интерни обрачун ПДВ-а на услугу лабораторијске анализе крви коју пружа страно правно лице.....	96
11 Услуга едукације пружена физичким лицима у иностранству (пружа се физички у иностранству).....	97
12 Време промета опреме која се уграђује, који подразумева и пуштање исте у рад и тестирање инсталација	98
13 Да ли је обвезник ПДВ-а дужан да поднесе измењену пореску пријаву у случају када погрешно исказан податак у обрасцу ПОПДВ не утиче на износ пореске обавезе?	99
14 Опорезивање услуге превоза пружене домаћем обвезнику за превоз робе са АПКИМ на територију Републике ван АПКИМ	99
15 Погрешна испорука добара – основ за сторнирање фактуре или издавање документа о смањењу	100
Кратке теме: Порез на добит по одбитку кроз питања претплатника.....	101
1 Клауд услуге	101
2 Коришћење апликације која представља тзв. вештачку интелигенцију (нпр. <i>ChatGPT</i>)	102
3 Порез по одбитку на услуге страног адвоката, укључујући судску таксу коју је платио у име и за рачун резидента.....	103
4 Услуге Линкдина.....	104
5 Коришћење Ековадис платформе.....	107
6 Коришћење платформе Тимоком	107

ЗАРАДЕ

Радноправни облици ангажовања лица на пословима директора привредног друштва и порески третман њихових примања	108
1 Заснивање радног односа са директором	108
2 Обављање послова директора на основу уговора без заснивања радног односа.....	109
3 Обављање послова директора на основу уговора о допунском раду.....	111
4 Обављање послова директора од стране пензионисаног лица	113
5 Уговорни односи по којима не могу да се обављају послови директора	114
6 Ангажовање странца на пословима директора по основу уговора без заснивања радног односа	114
6.1 Обрачун пореза и доприноса на накнаду за рад странца који у Републици обавља функцију директора привредног друштва на основу уговора о правима и обавезама	114
Оснивачи привредних друштава – директори: плаћање доприноса (ПП ОД-О) и опорезивање накнаде за рад.....	118
Законски основ	118
1 Оснивач који је у свом привредном друштву засновао радни однос на пословима директора.....	120
2 Оснивач привредног друштва у ком без заснивања радног односа обавља послове законског заступника	120
2.1 Уговори ван радног односа по којима оснивач обавља послове законског заступника	121
2.2 Доприноси се плаћају и на најнижу основицу и на исплаћену накнаду за рад.....	122

3 Табеларни приказ обавеза оснивача – заступника који није засновао радни однос у свом друштву	122
3.1 Оснивач – заступник <u>нема заснован радни однос</u> (ни у свом друштву нити код другог послодавца)	123
3.2 Оснивач – заступник <u>има заснован радни однос</u> (у свом друштву или код другог послодавца)	124
3.3 Оснивач – заступник је <u>пензионер</u>	125
3.4 Оснивач – заступник истовремено је и предузетник	126
4 Оснивач више привредних друштава	126
5 Странац као оснивач и законски заступник друштва	127
Пријава запослених и других радно ангажованих лица на обавезно социјално осигурање (образац М) – прописи и карактеристични случајеви	129
1 Обвезници подношења јединствене пријаве на образцу М	130
2 Начин подношења Јединствене пријаве	130
3 Примери подношења и попуњавања Јединствене пријаве – образца М – кроз најчешћа питања	132

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за јун 2026. године	140
Актуелни статистички подаци на дан 25. 5. 2026. године	144
1 Просечна месечна зарада по запосленом	144
2 Доприноси за социјално осигурање	144
2.1 Стопе доприноса	144
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	144
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	144
3 Минимална зарада	144
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	144
5 Индекс потрошачких цена	144
6 Законске камате	145
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	145
6.2 Годишња законска затезна камата	145
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	146

ПС

Ажуриран модул Евиденције претходног пореза (ЕПП) у СЕФ-у

На интернет страници Министарства финансија www.efaktura.gov.rs 30. априла 2026. године објављене су новине у вези са Системом електронских фактура (СЕФ). Корисницима је сада доступан ажурирани модул Електронске евиденције претходног пореза, верзија 2.2.1, и то како на демо тако и у продукционом окружењу СЕФ-а. Истовремено је објављено и ажурирано Интерно техничко упутство (верзија од 30. 4. 2026).

Сва ажурирања усклађена су са изменама у прописима о електронском фактурисању и прописима о ПДВ-у, које се примењују почев од пореског периода април 2026. године. Те измене детаљно су представљене у броју 5/2026 часописа.

Омогућено је ручно кориговање износа ПДВ-а (20% и 10%) у одређеним секцијама у оквиру корисничког интерфејса

Почев од Евиденције претходног пореза за април 2026, омогућено је ручно кориговање износа ПДВ-а (20% и 10%) у оквиру следећих редова:

- 1.3.1 – Електронске фактуре,
- 1.5.1 – Електронске фактуре,
- 2.3.1 – Интерни рачун – страном лице и 2.3.2 – Интерни рачун – обвезник ПДВ,
- 2.5.1 – Интерни рачун – страном лице и 2.5.2 – Интерни рачун – обвезник ПДВ.

1.3 ПОВЕЋАЊЕ ОСНОВИЦЕ, ОДНОСНО ПДВ				
Извори:	Промет по стопи од 20%		Промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
1.3.1 Електронске фактуре	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2 Фискални рачуни	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.3 Други рачуни	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.4 Укупно	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.5 ПДВ који се може одбити као претходни порез		0,00		0,00

1.5 НАКНАДА ИЛИ ДЕО НАКНАДЕ КОЈИ ЈЕ ПЛАЋЕН ПРЕ ИЗВРШЕНОГ ПРОМЕТА (АВАНС)				
Извори:	Аванс за промет по стопи од 20%		Аванс за промет по стопи од 10%	
	Основица	ПДВ	Основица	ПДВ
1.5.1 Електронске фактуре	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.2 Фискални рачуни	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.3 Други рачуни	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.4 Укупно	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.5 ПДВ који се може одбити као претходни порез		0,00		0,00

На корисничком интерфејсу измењен је текст поља „Други основ (нпр. сторнирање)” у „Други основ, осим сторнирања”

На корисничком интерфејсу текст поља „Други основ” (нпр. сторнирање) под редним бројем 5.1.6, односно 5.2.7, замењен је текстом „Други основ, осим сторнирања”.

Основ	Износ
5.1 ИСПРАВКЕ ОДБИТКА ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА – ПОВЕЋАЊЕ	
5.1.1 Стицање права на одбитак претходног пореза по основу накнадног призивања електронске фактуре	0,00
5.1.2 Накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности	0,00
5.1.3 Одлука пореског органа	0,00
5.1.4 Повећање сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду	0,00
5.1.5 Стицање права на одбитак претходног пореза код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ	0,00
5.1.6 Други основ, осим сторнирања	0,00
5.2 ИСПРАВКЕ ОДБИТКА ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА – СМАЊЕЊЕ	
5.2.1 Престанак услова за остваривање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно улагања у објекте за вршење делатности	0,00
5.2.2 Одлука пореског органа	0,00
5.2.3 Смањења сразмерног пореског одбитка у последњем пореском периоду календарске године или последњем пореском периоду	0,00
5.2.4 Подношење захтева за брисање из евиденције обвезника ПДВ	0,00
5.2.5 Одлука царинског органа на основу које долази до смањења ПДВ	0,00
5.2.6 Смањење ПДВ надокнаде плаћене пољопривреднику	0,00
5.2.7 Други основ, осим сторнирања	0,00

ИНГ-ПРО

Финансирање ДОО од стране његових оснивача: докапитализација и додатне уплате које не повећавају основни капитал

Одредбама Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/11... и 19/2025 – даље: ЗПД) уређена је могућност улагања новчаних средстава у друштво с ограниченом одговорношћу од стране оснивача односно чланова тог друштва. Према тим одредбама, оснивачи могу да унесу новчана средства у друштво на следеће начине:

- повећањем основног капитала друштва **новим улозима** (докапитализација), што се обавезно уписује у регистар Агенције за привредне регистре (даље: АПР);
- путем додатних уплата којима се не повећава основни капитал, које се не уписују у регистар АПР-а, с тим што по својој суштини имају карактеристике капитала и могу да се претворе (конвертују) у основни капитал друштва.

Поред наведеног, оснивачи могу да финансирају пословање ДОО и давањем зајмова друштву у складу с прописима о облигационим односима, што је тема којој је посвећен чланак „Уговор о зајму: правни основ и рачуноводствено признавање”, објављен у броју 3/2026 часописа.

1 Повећање основног капитала (докапитализација)

Одредбама чланова 150–156. ЗПД прописана су основна правила која се односе на уделе у друштвима с ограниченом одговорношћу.

Сходно члану 151. ЗПД, члан друштва стиче удео у друштву сразмерно вредности његовог улога у укупном основном капиталу друштва, осим ако је оснивачким актом при оснивању друштва или једногласном одлуком скупштине одређено другачије. Члан друштва може да има само један удео у друштву. Ако члан друштва стекне више удела, ти удели се спајају и заједно чине један удео.

Значи, удео је уско повезан са улогом, тј. најчешће

зависи од улога. Удео се стиче сразмерно улогу, с тим што оснивачким актом може другачије да се пропише. То значи да, уколико је основни капитал друштва 1.000 динара, а улог одређеног члана 300 динара, онда је и удео тог члана 30%, осим ако оснивачким актом није прописано другачије. Оснивачким актом може да буде прописано да члан са 30% улога може да има 70% удела и обрнуто. Законом је прописано да један члан може да има само један удео, а ако их стекне више – да се спајају и чине један. Посматрајући претходни пример, уколико члан са улогом од 300 динара и уделом од 30%, при чему је основни капитал 1000 динара, докупи од другог члана још 20% удела, онда неће имати два удела – од 30% и 20%, већ један удео од 50%.

Права по основу удела уређује члан 152. ЗПД, према ком члан друштва по основу удела има следећа права:

- 1) право гласа у скупштини,
- 2) право на учешће у добити друштва,
- 3) право на учешће у ликвидационом остатку и
- 4) друга права предвиђена тим законом.

Као што и величина удела сразмерно одговара учешћу улога тог члана у основном капиталу друштва, тако и права чланова друштва кореспондирају с висином учешћа удела тог лица у укупном капиталу, односно висина удела, одређена процентуално у односу на висину основног капитала (који чини 100% вредности), одговара проценту гласова који то лице има у скупштини друштва, проценту додељене дивиденде, учешћа у ликвидационом остатку итд. Дакле, наведена права члана друштва сразмерна су учешћу удела тог члана у основном капиталу друштва, осим ако је оснивачким актом одређено другачије.

Улози у друштво могу да буду новчани и неновчани, при чему се и једна и друга врста улога обавезно изражава у динарима. Неновчани улози могу да буду у стварима и правима, ако наведеним за-

у АПР-у, уз признавање курсне разлике на рачуну 306 – Емисиона премија.

Негативна емисиона премија, односно дуговни салдо на истом рачуну на датум биланса преноси се на рачун 340 – Негативне курсне разлике добијак ранијих година или рачун 350 – Губијак ранијих година.

Курсне разлике које настану од дана одлуке о враћању, тј. када се класификују као обавеза, па до дана плаћања члану друштва исказују се преко рачуна биланса успеха, односно на рачуну 563 – Негативне курсне разлике (према трећим лицима), односно 663 – Позитивне курсне разлике (према трећим лицима).

Пример 6: Повраћај додатне уплате оснивачу нерезиденту

1. Скупштина ДОО, на основу оцене испуњености услова из члана 180. ЗПД и у складу са оснивачким актом, донела је одлуку да се изврши повраћај додатних уплата члану – страном лицу у износу од 12.776,83 евра.

На дан уплате динарска противвредност исте била је 1.500.000 динара, па је у том износу и призната на рачуну 323.

На дан доношења одлуке о враћању додатних уплата девизни курс износи 118 динара за један евро, што значи да динарска противвредност уплате која се враћа износи 1.507.666,10 динара.

Књижење:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
1.	323	Додатне уплате којима се не повећава капитал	1.500.000,00	
	306	Емисиона премија	7.666,10	
	469	Остале обавезе		1.507.666,10
- по одлуци о враћању годишних уплата члану друштва				

2. Одлука је регистрована у АПР-у, па је, након спроведеног поступка сходне примене одредаба ЗПД о смањењу основног капитала, извршен повраћај додатних уплата члану друштва. У моменту враћања додатне уплате средњи курс за евро износио је 118,50 динара, што за 8.510 евра у динарској против вредности износи 1.514.054,51 динара.

Књижење:

Ред. бр.	Кonto	Опис	Дуг.	Потр.
2.	469	Остале обавезе	1.507.666,10	
	563	Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	6.388,42	
	244	Девизни рачун		1.514.054,51
- за измирење обавезе по основу враћања годишних уплата				

Електронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавајемо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За информације и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Маријана Жиравец Младеновић

Рачуноводствено обухватање стицања софтвера зарад обављања делатности, даље продаје или дистрибуције од стране домаћих и страних добављача

Увод

Једна од дефиниција софтвера је да је софтвер збирка рачунарских програма и пратећих података који заједно дају упутства за рад рачунару, као хардверској компоненти. Софтвер може да се подели на: системски, апликативни и програмски.

Системски софтвери су основни програми који омогућавају извођење основних функција рачунара, тако да су битни за рад хардвера и основ су за покретање апликативних програма. У системски софтвер убрајају се оперативни системи (на пример *Windows*, *Linux*), покретачи уређаја (енг. *drivers*), графички кориснички интерфејс и слично. Такав софтвер најчешће долази заједно с купљеним рачунаром.

Апликативне софтвере представљају програми који помажу у извршавању одређених задатака. Ова категорија обухвата различите програме, базе података, интернет прегледаче, пословни софтвер, комуникацијски софтвер, образовни софтвер, софтвер за обраду докумената, слике, звука, видео и слично. Апликативни софтвер с којим се најчешће сусрећемо у свакодневном раду свакако је *Microsoft Office*, као и разни пословни и рачуноводствени програми који се користе као подршка пословању.

Програмски софтвер су програми које програмери користе за стварање других програма и њихову модификацију. То укључује обрађиваче текста, програме преводиоце и сл.

У складу с чланом 2. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС” бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012 и 29/2016 – Одлука УС РС; види Одлуку УС РС – 90/2018), ауторско дело је оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној

форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине. Ауторским делом сматрају се, између осталог, и писана дела (књиге, брошуре, чланци, преводи, **рачунарски програми у било ком облику изражавања**, укључујући и припремни материјал за њихову израду и др.).

Пословни субјект може да купи рачунарски софтвер од другог правног (или физичког) лица у земљи **или из иностранства или може интерно да га развије, па да потом:**

- користи га за сопствене потребе,
- прода другим лицима право његовог **коришћења** (без преноса изворног кода (енг. *source code*)) или
- прода га с потпуним преносом власништва (изворног кода), као робу или готов производ (што значи да се рачуноводствено обухватање врши у складу са општим правилима за обухватање производње, преко обрачуна трошкова и учинака).

Детаљна појашњења у вези са пореским третманом набавке софтвера из угла Закона о порезу на додату вредност и Закона о порезу на добит правних лица (када се софтвер набавља од нерезидентног правног лица) могу се пронаћи у чланку „ИТ делатност – порески и девизни аспект пословања”, објављеном у броју 6/2023 часописа.

1 Рачуноводствено обухватање набавке софтвера за сопствене потребе

Почетно признавање софтвера који је стечен за сопствене потребе обвезника врши се према правилима за признавање нематеријалне имовине или на терет расхода периода.

валуту на дан настанка пореске обавезе, у складу са Законом, разликује се од вредности динара у износу на страну валуту на дан плаћања те накнаде, под условом да је при утврђивању основице и обрачунатог ПДВ-а, као и при наплати накнаде, примењена иста врста курса динара (куповни, средњи или продајни) исте банке.

4. Софтвер је стављен у употребу, по ком основу домаћи привредни субјект књижи следеће:

Ред. бр.	Конто	Опис	Дуг.	Потр.
4.	012	Софтвер и остала права	13.063.611	
	016	Нематеријална имовина у припреми		13.063.611
- за софтвер стављен у употребу				

Редакција

Измене и допуне Закона о трговини

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о трговини („Сл. гласник РС” бр. 35/2026), који је ступио на снагу 1. 5. 2026. године.

У наставку су представљене најзначајније измене.

1 Појам трговца

Измењеним одредбама члана 3. Закона прецизирано је да је „трговац правно лице, предузетник или физичко лице које се у оквиру своје пословне делатности или комерцијалног интереса бави трговином на велико или трговином на мало и пружањем услуга потрошачима.”

Према томе, сада је прецизирано да се трговац у виду своје пословне делатности бави трговином.

2 Регистар откупљивача

Новим чланом 11а Закона уведен је Регистар откупљивача (даље: Регистар) у којима се обавља организовани откуп пољопривредних производа и домаћих животиња од пољопривредних произвођача ради даље продаје или обављања друге привредне делатности купаца. У претходном периоду трговци су имали обавезу достављања података о својим откупним местима, као и пољопривредним

производима, али је ради већег степена транспарентности тржишта пољопривредних производа, као и ради бољег праћења токова готовог новца, закључено да пријављивање података мора да буде утврђено обавезом регистрација.

Откупно место је специјализована трговина на велико пољопривредним производима и домаћим животињама у којој се обавља организовани откуп пољопривредних производа и домаћих животиња од пољопривредних произвођача ради даље продаје или обављања друге привредне делатности купаца.

Трговину на откупном месту може да обавља трговац који је уписан у Регистар за текућу годину, који води министарство надлежно за послове трговине (даље: Министарство).

Регистар се води као јединствена централизована електронска база података употребом софтверског решења „е-Откупно место”. Он садржи податке о пословном имену, матичном броју, ПИБ-у откупљивача, затим о броју или називу откупног места, као и о периоду године када се врши откуп, радном времену откупног места и врсти производа који се откупљују.

Трговац који обавља трговину на откупном месту дужан је да обележи откупно место, односно истакне податке о пословном имену, матичном

7) санкције изречене трговцу за исту повреду у другим државама у поступцима који се односе на прекограничне случајеве, ако су информације о таквим санкцијама доступне;

8) друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

С друге стране, за читав низ прекршаја прописана је јединствена новчана казна од 100.000 динара за правна лица. Листа прекршаја обухвата готово све важне тачке пословања: од обележавања откупних места и вођења евиденције промета, до транспарентности у вези са ценама и декларацијама производа. Казна следи и у ситуацијама када трговац не достави тражене податке надлежним органима, не истакне радно време или га се не придржава, као и када продаје робу без прописно означених информација. Посебно су обухваћене и ситуације везане за промоције и оглашавање. Уколико трговац нуди робу уз посебне продајне подстицаје супротно правилима или оглашава попусте на начин који није у складу са законом, такође се излаже истој новчаној санкцији.

Дакле, сходно измењеном члану 67. став 1. Закона, новчаном казном од 100.000,00 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) није обележило откупно место на потпун и прописан начин или није истакло обавештење о откупцу (члан 11а став 5);

2) не води евиденцију промета на потпун и прописан начин (члан 30);

3) не достави тражене податке (члан 31. став 3);

4) нема истакнуте податке о трговцу, односно пружаоцу услуга или податке о продајном објекту (члан 32);

5) не истакне радно време или се не придржава означеног радног времена (члан 33);

6) продаје робу с неуредном или непрописном декларацијом (члан 34);

7) не истакне цену у складу с чланом 35. тог закона;

8) нуди робу односно услуге потрошачима с нарочитим продајним подстицајима супротно чл. 36. и 37. тог закона;

9) оглашава продајне подстицаје супротно члану 38. тог закона;

10) не достави податке у складу с чланом 44. тог закона.

За радње из става 1. члана 67. казниће се физичко лице или одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000,00 динара. За радње из става 1. истог члана казниће се предузетник новчаном казном од 40.000,00 динара.

Уз све то, једна од измена доноси и смањење максималне казне у одређеним случајевима – с ранијих 500.000 на 150.000 динара. Наиме, у складу с чланом 69. Закона, новчаном казном од 50.000,00 до 150.000,00 динара казниће се физичко лице ако обавља трговину робом/услугом, а није трговац, односно пружалац услуге у смислу члана 25. тог закона. Уз прекршајну казну из става 1. истог члана, физичком лицу може да се изрекне и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању од шест месеци до две године.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Евиденција о члановима друштва са ограниченом одговорношћу (ДОО)

Увод

Сагласно чл. 9. и 9а Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019, 109/2021 и 19/2025 – даље: Закон), лица која оснивају друштво и лица која му накнадно приступе представљају чланове тог друштва у друштву с ограниченом одговорношћу. То могу да буду физичка или правна лица која својства члана друштва стичу на дан регистрације власништва над уделом у складу с прописима о регистрацији. Подаци о њима региструју се у складу са законом о регистрацији. Сагласно члану 9а Закона, подаци о лицима за које по Закону постоји обавеза регистрације, који се региструју у складу са законом о регистрацији, када се ради о друштвима са ограниченом одговорношћу, обухватају:

- 1)** за домаће физичко лице – лично име, пол и јединствени матични број грађана;
- 2)** за странца – лично име, пол, број пасоша и држава издавања, односно евиденцијски број за странца, односно број личне карте странца и земља издавања;
- 3)** за домаће правно лице – пословно име, адреса седишта и матични број;
- 4)** за странско правно лице – пословно име, адреса седишта, број под којим се то правно лице води у матичном регистру и држава у којој је то лице регистровано.

Наведени подаци о лицима која се региструју уведени су у Закон чланом 9а из разлога усаглашавања са Законом о заштити података о личности („Сл. гласник РС” бр. 87/2018) и Законом о странцима („Сл. гласник РС” бр. 24/2018, 31/2019 и 62/2023). Наиме, Законом о заштити података о личности прописано је да обрада података о личности није дозвољена, између осталог, и ако се обрада врши без законског овлашћења. Зато је поменутим чланом уведена одредба којом се уређују подаци о лицима за које постоји обавеза регистрације, сходно

којој је установљено законско овлашћење за обраду тих података.

Такође, за физичка лица уведен је „пол” као неопходан податак. Наиме, у складу с политиком родне равноправности, уведен је „пол” као обавезан податак о лицу који се у складу са Законом региструје.

Евиденција података о адреси чланова друштва

Према члану 144. став 1. Закона, друштво са ограниченом одговорношћу (даље: друштво) дужно је да води евиденцију о адреси коју сваки од чланова, сваки од сувласника удела и заједнички пуномоћник сувласника удела одреди као своју адресу за пријем поште од друштва и о којој обавести друштво, с тим што поменута лица као своју адресу за пријем поште могу да означе адресу за пријем електронске поште (евиденција података о члановима друштва). Неколико назнака произлази из датих одредби, а конкретно:

- 1)** друштво мора да евидентира адресе:
 - сваког члана (власника удела),
 - сваког члана сувласника удела и
 - сваког заједничког пуномоћника сувласника удела;
- 2)** друштво евидентира адресу коју му достави свако од наведених лица, без обзира на то да ли на њој станује или не, дакле битна је адреса о којој то лице обавести друштво;
- 3)** друштво може да евидентира:
 - физичку адресу члана или
 - његову адресу за пријем електронске поште.

При појашњењу наведених одредби најпре треба поћи од тога да удео у друштву, осим једном члану, може да припада већем броју лица, при чему је реч о сувласницима удела. Како не би био блокиран рад друштва у случају постојања сувласника удела,

чему се достављање сматра извршеним на дан слања препоручене пошिल्ке на ту адресу, односно на дан слања електронске поште.

Примена те евиденције долази до изражаја приликом спровођења одредби члана 204. Закона, којима се налаже да се седница скупштине друштва сазива писаним позивом, упућеним сваком члану друштва на адресу члана друштва из евиденције података о члановима друштва. Позив се сматра достављеним на дан слања препоручене пошिल्ке поштом, осим ако је другачији начин позивања одређен оснивачким актом или се с другачијим начином позивања члан друштва писаним путем сагласио. Позив за седницу доставља се сваком члану друштва најкасније осам дана пре дана одржавања седнице скупштине, осим ако је други рок предвиђен оснивачким актом.

Чување евиденције о адресама

Према члану 240. став 1. Закона, друштво чува, између осталог, евиденцију о адресама директора и чланова надзорног одбора, као и евиденцију о адресама чланова друштва. Друштво је дужно да та документа чува у свом седишту или на другом месту које је познато и доступно свим члановима друштва, и то најмање пет година, након чега се она чувају у складу с прописима о архивској грађи.

Агенција за привредне регистре има законски основ за обраду података о личности законског заступника привредног друштва

Притужилац је Агенцији за привредне регистре, као руковоцу подацима, поднео захтев којим је тражио брисање свог ЈМБГ из поља „Законски заступник” у Регистру привредних субјеката са сајта Агенције за привредне регистре, с обзиром на то да није дао сагласност за објављивање личних података. Поводом таквих захтева Агенцији потребно је имати у виду да је чланом 3. Закона прописано да друштво стиче својство правног лица регистрацијом у Регистру привредних субјеката, док је чланом 5. Закона прописано да се регистрација друштва и предузетника, односно регистрација података и докумената прописаних тим законом обавља у

складу са законом о регистрацији. На основу члана 6. став 2. Закона сматра се да су трећа лица упозната с регистрованим подацима почев од наредног дана од дана објављивања регистрације тих података у складу са законом о регистрацији. Сходно члану 9а Закона, подаци о лицима за која по том закону постоји обавеза регистрације, када је реч о домаћем физичком лицу, свакако су лично име и јединствени матични број грађана.

Истовремено, чланом 5. став 1. тачка 1) Закона о заштити података о личности прописано је да подаци о личности морају да се обрађују законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, уз напомену да је законита обрада она обрада која се врши у складу с тим законом, односно другим законом којим се уређује обрада. Такође, чланом 12. став 1. тачка 3) Закона о заштити података о личности прописано је да је обрада законита ако је неопходна у циљу поштовања правних обавеза руковоца.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, у поступку по притужби утврђено је да су обрада и објављивање ЈМБГ притужиоца, као законског заступника привредног друштва, прописани законом, па у датом случају за обраду податка од стране руковоца података није потребан његов пристанак. Како је обрада податка притужиоца, односно његовог ЈМБГ законита, Повереник за заштиту података о личности истакао је да нису испуњени услови за брисање тог податка из Регистра привредних субјеката са интернет странице Агенције за привредне регистре, као и да притужба није основана.

Према томе, Агенција за привредне регистре није дужна да прибавља сагласност за објављивање података о личности законског заступника привредног друштва на својој интернет страници и да брише његове податке јер има законски основ за обраду тих података (Из Публикације бр. 6 Заштита података о личности: Ставови и мишљења Повереника бр. 072-16-2911/2019-06 од 11. 12. 2020).

Агенција за привредне регистре није дужна да прибавља сагласност за објављивање података о личности законског заступника привредног друштва на својој интернет страници и да брише његове податке јер има законски основ за обраду тих података.

Андријана Ивић

Кратке теме из области девизног пословања кроз питања претплатника

1 Тренутак настанка обавезе за порез по одбитку у случају измирења обавезе пребијањем (компензацијом)

Питање: Од нерезидентног правног лица из иностранства добијамо фактуру за коришћење сервера за приступ. Познато нам је да се обрачунава порез по одбитку и ради интерни обрачун ПДВ-а. Пошто се ради о правном лицу којем и ми пружамо услуге превоза, да ли можемо да обавимо компензације с тим правним лицем и, ако можемо, да ли се онда сматра да је обавеза плаћања пореза по одбитку настала на дан када је компензација извршена?

Одговор: У складу с чл. 6. ст. 1. и 2. Закона о девизном пословању резидент – правно лице, огранак страног правног лица и предузетник могу да спроведу пребијање дуговања и потраживања **по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидената** који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима. Влада прописује начин обављања послова из става 1. тог члана.

Према Уредби о начину пребијања дуговања и потраживања по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга, предмет пребијања у смислу те уредбе је свако постојеће, одређено, цело или делимично, **доспело** новчано дуговање и потраживање по основу реализованог спољнотрговинског промета робе и услуга резидента који се не сматра комерцијалним кредитима и зајмовима из члана 2. тачка (21) Закона о девизном пословању („Сл. гласник РС” бр. 62/06, 31/11 и 119/12), а које је настало по основу **извоза и увоза** робе и услуга.

Пребијањем престају међусобне обавезе до исте висине, а ако нису исте висине, мање потраживање ће престати, док ће се веће пребити до износа мањег.

Пребијање не може да се спроведе у случају када су рачуни резидента у тренутку пребијања блокирани ради извршења принудне наплате, осим ако

друкчије није утврђено законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, као и у случају када је то посебним законом забрањено.

Билатерално пребијање врши се између резидента и нерезидента који су реализовали спољнотрговински промет робе и услуга **на основу споразума потписаног од стране оба учесника у пребијању или изјаве коју један учесник упућује другом**. Датум билатералног пребијања, у смислу наведене уредбе, може да буде:

1) дан који су учесници у пребијању одредили као дан престанка међусобних обавеза, с тим што исти не може да буде одређен временски раније од дана потписивања споразума, а ако то не учине, датум потписивања споразума;

2) дан када је други учесник у пребијању потписао изјаву о сагласности с таквим начином измирења обавеза.

Документацију о извршеном пребијању, у смислу исте уредбе, резидент чува десет година, с тим што је дужан да је покаже на захтев надлежних органа контроле.

Моментом исплате прихода сматра се датум билатералног пребијања, тако да се од тог датума рачуна рок за плаћање пореза по одбитку.

2 Уплата на пословни рачун нерезидентног физичког лица које обавља самосталну делатност у Србији

Питање: Предузетник нерезидент уплатио је с личног нерезидентног рачуна капитал у сврху текућег пословања на пословни рачун. По обавештењу пословне банке о приливу доставио је одлуку о уплати капитала и попунио сврху, тј. шифру основа 560, али је банка одбила ту шифру као неосновану. Коју шифру основа користити за описану трансакцију?

Одговор: Према Шифарнику основа наплате, плаћања и преноса у платном промету са иностран-

ако је у питању резидент – правно лице које је Република основала посебним законом ради финансирања извоза.

Резиденти су дужни да о променама по кредитним пословима са иностранством, одређеним у ст. 1. и 2. члана 33, извести Народну банку Србије у складу с прописом донетим на основу члана 24. наведеног закона.

Дакле, плаћање може да вам изврши други нерезидент, а не нерезидент од ког потражујете. Чињеница да је нерезидент од ког потражујете у блокади није од утицаја јер наведено није прописано као сметња девизним прописима.

5 Специфичност у извештавању НБС на обрасцу ДИ-1 за последњи квартал

На основу члана 37. став 1. Закона о девизном пословању НБС донела је:

- Одлуку о обавези извештавања у пословању са иностранством („Сл. гласник РС” бр. 87/2009 и 40/2015 – др. одлука – даље: Одлука) и
- Упутство за спровођење Одлуке о обавези извештавања у пословању са иностранством („Сл. гласник РС” бр. 87/2009 и 40/2015 – др. одлука – даље: Упутство).

Тачком 1. Одлуке прописано је да резиденти, као обвезници извештавања, имају обавезу достављања извештаја Народној банци Србије (даље: НБС) при пословању са иностранством, а између осталог и по основу страних директних инвестиција у земљи. Обвезници извештавања о стању и трансакцијама по основу страних директних инвестиција нерезидената у земљи су резиденти – правна лица у којима нерезиденти имају удео у власништву.

Обавеза резидената да извештавају НБС о страним директним инвестицијама конкретизована је тачком 2. Упутства, којом је прописано да **обвезници извештавања у датом случају достављају НБС извештај о стању и трансакцијама по основу страних директних инвестиција нерезидената у земљи, и то на прописаном обрасцу ДИ-1.**

Упутством је прописано да се **образац ДИ-1 доставља тромесечно, и то у року од десет дана по истеку извештајног периода за сва четири тромесечја, док је у корисничком упутству за попуњавање и достављање обрасца ДИ-1 наведено да се коначна верзија тог обрасца за четврто тромесечје доставља најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.**

Дакле, само приликом достављања извештаја за четврто тромесечје обвезницима извештавања прописана су два рока за достављање:

- **привремени извештај** о страним директним инвестицијама у земљи за четврто тромесечје доставља се до 10. јануара текуће године за претходну годину;
- **коначни извештај** о страним директним инвестицијама у земљи за четврто тромесечје доставља се до 31. марта текуће године за претходну годину.

Скрећемо пажњу на то да таква врста одступања од рока извештавања који је прописан поменутих упутством није присутна када се ради о извештавању за прво, друго и треће тромесечје, већ само у случају извештавања за четврто тромесечје, све ради, како је у том упутству наведено, усклађивања података из обрасца ДИ-1 с подацима из завршног рачуна обвезника извештавања.

ПС

ИНГ-ПРО

Обрачун и плаћање акцизе на кафу

Кафа је један од акцизних производа. Обрачун и плаћање акцизе уређени су Законом о акцизама („Сл. гласник РС” бр. 22/2001... 33/2026 – даље: **ЗоА**), као и подзаконским актима. Такође, за промет кафе релевантан је Правилник о квалитету сирове кафе, производа од кафе, замена за кафу, као и сродних производа („Сл. гласник РС” бр. 159/2020). Међутим, вероватно најкориснији акт за обвезнике акцизе на кафу представља **Објашњење Министарства финансија у вези опорезивања акцизом кафе од 1. јануара 2018. године** бр. 430-00-00817/2017-04 од 12. децембра 2017. године, којим је на свеобухватан начин дато тумачење законских и подзаконских прописа. У сваком случају, с обзиром на то да је Објашњење издато 2017. године, приликом сагледавања истог морају да се узму у обзир измене ЗоА које су извршене након објављивања Објашњења.

Обавеза по основу акцизе настаје када су акцизни производи:

- 1) произведени у Републици Србији;
- 2) увезени у Републику Србију.

Под **производњом кафе**, у смислу ЗоА, сматрају се прерада, пржење, паковање, као и друге с њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе. Самим тим, **обвезник акцизе је:**

- **произвођач** (лице које врши прераду, пржење, паковање, као и друге с њима повезане радње које се обављају у сврху производње кафе), као и
- **увозник кафе.**

Такође, у складу с чланом 6. став 2. т. 5б) ЗоА, обвезник акцизе на кафу је и свако лице које стави у промет у Републици Србији акцизне производе супротно одредбама тог закона.

Дакле, уколико трговац (на мало или велико) набавља и продаје кафу без икаквих радњи које би се сматрале производњом кафе (без прераде), онда није обвезник акцизе. Обвезником акцизе на кафу НЕ сматра се привредни субјект који:

- продаје кафу, при чему исту само препакује или меље на захтев купца, или

- у оквиру пословања пружа услугу припремања и послуживања кафе за конзумирање, укључујући кафу за понети.

Из Објашњења Министарства финансија бр. 430-00-817/2017-04 од 12. 12. 2017. године:

Обвезником акцизе на кафу, у смислу Закона о акцизама, **не сматра се:**

- *привредни субјект, који у оквиру својих пословања, обавља трговину на велико или мало кафом, односно који врши продају кафе без даље прераде кафе. С тим у вези, продаја кафе без даље прераде подразумева уобичајене пословице (манипулације) који су повезани са трговином кафе, укључујући и нпр. прерађивање кафе (или на захтев кlijца млевање кафе, која се врши ради личне употребе или употребе у домаћинству), и нпр. у продајницама, на тезама и др.;*
- *привредни субјект, који у оквиру својих пословања, обавља услугу припремања и послуживања кафе за конзумирање на лицу места, односно продају кафе (изв. кафу за понети и др.), у делу обављања своје делатности нпр. у ресторанима, баровима, кафићима и др.*

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-00046/2018-04 од 26. 1. 2018. године:

3. У случају **прерађивања** кафе у малој продајном објекту (који се из тржионице дистрибуира у малој продајне објекте у ринфузном паковању које је обележено одговарајућом контролном акцизном маркицом) нпр. у продајницама, на тезама и др. где се врши продаја кафе **без даље прераде** за крајњу употребу (врши се продаја готових производа прерађивањем кафе на лицу места, ради личне употребе или употребе у домаћинству), у том случају **лице које врши прерађивање кафе није обвезник акцизе** и није дужно да ипак прерађивану кафу обележи контролном акцизном маркицом.

При томе, најомињемо да поменуто лице може да врши прерађивање кафе која је у ринфузном паковању (кантије од 10 кг), као и да исту може, како се наводи у предметном допису, да распореди из кантији у силосе, са обавезом да се ринфузно паковање (кантије) налази у малој продајном објекту, које су

шћивима са територије АПКИМ, нема обавезу по основу акцизе у складу са Законом о акцизама, имајући у виду да се, у складу са Законом о акцизама, не сматра обвезником акцизе.

Ако обвезник акцизе не обезбеди доказ о преносу новчаних средстава до 15. у месецу који следи након месеца када је промет извршен, дужан је да до последњег дана тог месеца (дакле, месеца који следи након месеца када је промет извршен) обрачуна и плати акцизу за тај промет. Ако обвезник накнадно обезбеди доказ о преносу новчаних средстава, плаћена акциза сматра се више плаћеним порезом у смислу ЗПППА. Дакле, акцизу обвезник не плаћа за део добара који је плаћен до 15. у месецу који следи након месеца када је промет извршен.

С друге стране, на промет акцизних производа који се допремају с територије АПКИМ на територију Републике ван АПКИМ акциза се обрачунава и плаћа у складу са ЗОА. Сходно члану 23. став 3. ЗОА, обрачунату акцизу при увозу обвезник је дужан да плати у роковима и на начин предвиђен за плаћање увозних дажбина. Дакле, акцизу наплаћује царински орган.

9.1 Рефакција акцизе у случају отпреме на АПКИМ

У складу с чланом 5а Уредбе о акцизама АПКИМ, у случају када је лице набавило акцизни производ на територији Републике ван АПКИМ непосредно од произвођача акцизног производа, а исти је отпремило с територије Републике ван АПКИМ на

територију АПКИМ, има право на рефакцију плаћене акцизе. Услови за рефакцију плаћене акцизе су да лице:

- платило је рачун произвођача акцизног производа са исказаном акцизом;
- поседује доказе да су акцизни производи отпремљени на територију АПКИМ – јединствену исправу, која садржи потврду да су акцизни производи иступили с територије Републике ван АПКИМ на територију АПКИМ, односно оверену копију јединствене исправе, као и извод из пословног рачуна да је за промет акцизних производа извршен пренос новчаних средстава с пословног рачуна примаоца акцизних производа на пословни рачун испоручиоца акцизних производа.

Сходно члану 5б Уредбе о акцизама АПКИМ, рефакција плаћене акцизе остварује се на основу писаног захтева који се подноси надлежном пореском органу, уз који се подноси:

- 1) рачун произвођача акцизног производа са исказаном акцизом;
- 2) налог за пренос или други документ о безготовинском плаћању рачуна;
- 3) јединствена исправа, издата у складу са важећим прописима, која садржи потврду да су акцизни производи иступили с територије Републике ван АПКИМ на територију АПКИМ, односно оверена копија јединствене исправе;
- 4) извод из пословног рачуна лица да је за промет акцизних производа извршен пренос новчаних средстава с пословног рачуна примаоца акцизних производа на пословни рачун лица – испоручиоца акцизних производа.

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издавамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 2.000 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За ирећилаћу и групе информације иишиће нам на: office@ingpro.rs или нас йозовиће на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Тања Ђелкапић

Промена пореског периода из календарског тромесечја у календарски месец са аспекта ПДВ-а

ПДВ је општи порез на потрошњу који се обрачунава и плаћа на испоруку добара и пружање услуга у свим фазама производње и промета добара и услуга, као и на увоз добара. Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ може да буде календарски месец или календарско тромесечје.

За који ће порески период обвезник ПДВ-а подносити пореску пријаву, обрачунавати и плаћати ПДВ, зависи пре свега од износа укупног промета добара и услуга тог обвезника оствареног у претходних 12 месеци или процењеног износа промета за наредних 12 месеци. Поред наведеног, на одређивање пореског периода утиче и чињеница да ли је обвезник тек отпочео са обављањем ПДВ активности, да ли примењује систем наплате, а у одређеним случајевима и воља самог обвезника.

Сагласно одредби члана 48. став 1. Закона о порезу на додатну вредност („Сл. гласник РС” бр. 84/04... и 109/2025 – даље: Закон о ПДВ-у), порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ представља календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а тог закона. За обвезника из члана 48. став 4. Закона о ПДВ-у – обвезника чији је порески период календарско тромесечје, који у календарском тромесечју оствари укупан промет у претходних 12 месеци већи од 50.000.000 динара – порески период је календарски месец почев од месеца по истеку календарског тромесечја.

Примера ради, обвезник је у новембру 2025. године (четвртом кварталу) остварио укупан промет у претходних 12 месеци већи од 50.000.000 динара, што значи да му се **по сили закона** порески период мења у календарски месец почев од јануара 2026. године.

У случају када се обвезнику по сили закона мења порески период из календарског тромесечја у

календарски месец, обвезник је у обавези да у року од пет дана од дана настанка измене о томе обавести надлежни порески орган, у складу с чланом 51а став 1. Закона о ПДВ-у, при чему је порески период календарски месец почев од месеца по истеку календарског тромесечја.

Наиме, сагласно одредби члана 51а став 1. Закона о ПДВ-у, обвезник је дужан да у електронском облику обавести порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ-а најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Суштина је у томе да порески период мора да се промени, односно мења се у информационом систему Пореске управе, односно у Регистру евидентираних ПДВ обвезника, али се не мења по аутоматизму већ је обвезник дужан да води рачуна о укупном промету – промет опорезив ПДВ-ом и ослобођен ПДВ-а с правом на одбитак претходног пореза који је остварио у претходних 12 месеци, као и да благовремено обавести Пореску управу ако је укупан промет у претходних 12 месеци већи од 50.000.000 динара.

С тим у вези израз „претходних 12 месеци” подразумева временски период који се одређује у данима – 365 дана, односно 366 дана ако је реч о преступној години. Примера ради, на 21. 12. 2025. године одређује се износ укупног промета у претходних 12 месеци, а то је временски период од 20. 12. 2024. закључно са 20. 12. 2025. године. У вези са том темом детаљна појашњења доступна су у чланку „**Кратка тема: Рачунање рока од 12 месеци у ком се посматра остварени промет у циљу евидентирања у систему ПДВ-а по сили закона**”, објављеном у броју 4/2025 часописа.

Укупним прометом сматра се искључиво промет добара и услуга за који постоји обавеза обрачунавања ПДВ-а, као и промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење с правом

ПОРЕЗИ

жели да му порески период и у 2027. години буде календарски месец.

Према нашем мишљењу, у описаним околностима обвезник треба (ако жели да задржи исти порески период) да поднесе захтев за добровољну промену пореског периода најкасније до 31. децембра 2026. године. Исти епилог биће и у наредним годинама.

Обавештење, односно захтев за промену пореског периода најкасније до 31. децембра подносе:

- тромесечни порески обвезници који желе да промене порески период у календарски месец и

који су у претходних 12 месеци имали укупан промет већи од 50.000.000,00 динара;

- тромесечни порески обвезници којима је Пореска управа одобрила за 2026. годину промену пореског периода у месечни, ако желе да и у 2027. години буду месечни обвезници;

- обвезници ПДВ-а који су први пут започели ПДВ активност у 2025. години, за које је у 2025. и 2026. години порески период био календарски месец, уколико желе да и у 2027. години задрже тај статус.

Редакција

Објављене су каматне стопе за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2026. годину

На основу овлашћења из члана 61. став 3. Закона о порезу на добит правних лица министар финансија донео је Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке“ за 2026. годину (даље: Правилник), који је објављен у „Службеном гласнику РС“ бр. 36/2026 од 24. априла, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, тј. 2. маја 2026. године.

Као што и сам назив Правилника говори, прописане каматне стопе односе се на утврђивање пореза на добит за 2026. годину, а могу да се примењују и за потребе обрачуна пореза на добит по одбитку у

случају исплате прихода од камате повезаном нерезидентном правном лицу.

Као и прошле године, није објављена каматна стопа за краткорочне кредите у CHF за друга привредна друштва. Ове године није објављена ни камата за краткорочне кредите у USD за друга привредна друштва.

Наведене каматне стопе примењују се и на зајмове.

У наставку следи упоредни преглед каматних стопа за 2025. и 2026. годину:

	2026. год.	2025. год.
За друга привредна друштва (осим за банке и даваоце финансијског лизинга)		
Краткорочни кредити у RSD	7,13%	8,01%
Дугорочни кредити у RSD	7,21%	8,24%
Краткорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	4,75%	6,41%
Дугорочни кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	5,42%	6,79%
Дугорочни кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	7,10%	7,50%
Краткорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	није објављена	8,31%
Дугорочни кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	4,43%	3,40%
За банке и даваоце финансијског лизинга		
Краткорочни кредити у RSD	4,40%	3,92%
Дугорочни кредити у RSD	0,33%	0,81%
Кредити у EUR и динарски кредити индексирани у EUR	4,87%	4,59%
Кредити у USD и динарски кредити индексирани у USD	4,98%	5,26%
Кредити у CHF и динарски кредити индексирани у CHF	3,05%	2,75%
Кредити у SEK и динарски кредити индексирани у SEK	4,12%	4,09%
Кредити у GBP и динарски кредити индексирани у GBP	1,50%	1,71%
Кредити у RUB и динарски кредити индексирани у RUB	10,73%	3,25%

Кратке теме из области ПДВ-а кроз питања претплатника

1 Поступање извозника који не испуњава услове за пореско ослобођење по авансу (јер није издао авансни рачун)

Питање: У јуну смо имали уплату од инокупца за будући извоз, али смо пропустили да урадимо авансни рачун. Да ли је потребно да извршимо измену пореске пријаве јер у пољу 1.7. ПОПДВ немамо исказан податак? Који је поступак приликом издавања коначног рачуна у септембру када је извршен коначни промет?

Одговор: У складу с чл. 80. ст. 10. Правилника о ПДВ-у, ако је накнада, односно део накнаде наплаћен пре извршеног извоза добара, до добијања доказа из ст. 1, 5. и 6. тог члана обвезник ПДВ-а може да оствари пореско ослобођење ако је издао рачун о авансном плаћању у складу са Законом.

Чланом 101а Правилника прописано је да се услов за остваривање пореског ослобођења који се односи на издавање рачуна у складу с тим правилником сматра испуњеним за порески период у ком је промет извршен ако је рачун издат закључно са 10. даном календарског месеца који следи након пореског периода у ком је промет извршен. Иако је у цитираној одредби Правилника о ПДВ-у прописано правило за рачуне за извршени промет, сходно се примењује и за испуњеност услова за пореско ослобођење по основу аванса када издати рачун представља услов за пореско ослобођење – као што је случај са авансом за извоз добара.

Дакле, с обзиром на то да нисте издали авансни рачун до 10. 7. за примљени аванс у јуну, у обавези сте да обрачунате ПДВ на примљени аванс, као и да у измењеној ПДВ пријави за јун исказете основу и ПДВ у пољу 3.9 ПОПДВ обрасца (а не 1.7).

У септембру, када долази до промета, ако су испуњени услови за примену пореског ослобођења (према чл. 80. ст. 1. Правилника о ПДВ-у, пореско ослобођење из члана 24. став 1. т. 2) и 3) Закона

за добра која се шаљу или отпремају у иностранство (даље: извоз добара) обвезник ПДВ-а може да оствари ако поседује извозну декларацију која садржи потврду да су добра иступила с територије Републике Србије (даље: извозна декларација) у електронском облику, односно оверену копију извозне декларације у папирном облику о извршеном извозу добара, издату у складу са царинским прописима), накнада се исказује у пољу 1.1 ПОПДВ обрасца, док се у пољу 3.6 с предзнаком „минус” исказује смањење обрачуног ПДВ-а (по основу аванса) због накнадног испуњавања услова за остваривање пореског ослобођења за примљени аванс.

Будући да сте обрачунати ПДВ имали обавезу да исказете у Збирној евиденцији у СЕФ-у за јуни, сада у септембру у Збирној евиденцији исказујете смањење.

2 Основица за интерни обрачун ПДВ-а на услугу коју је пружио страни адвокат (и плаћање судске таксе)

Питање: Домаћи превозник ангажовао је адвоката у Словенији ради наплате потраживања од купца. Адвокат је платио таксу суду у износу од 44 евра и издао позив за плаћање тог износа (префактурисао је тај износ – издао авансну фактуру). Да ли радимо интерни обрачун ПДВ-а?

Одговор: Како наводите да је адвокат „префактурисао” судску таксу:

- тај износ не улази у основицу за интерни обрачун ПДВ-а који вршите за примљени промет услуге тог адвоката (или плаћени аванс њему за услугу), ако је трошак плаћен у име и за рачун клијента и посебно исказан уз доказ;

- тај износ улази у основицу за интерни обрачун ПДВ-а који вршите за примљени промет услуге тог адвоката (или плаћени аванс њему за услугу), ако је такса обрачуната као део адвокатског хонорара

грешка се не исправља издавањем документа о измени основице.

Погрешна испорука извршена је и у ситуацији када је купцу фактурисана наручена количина (оно што је купац наручио), али је фактички испоручено више добара (што није ни фактурисано). У том случају:

- фактура је исправна – фактурисано је оно што је испоручено (а испоручено је још мало „преко”);
- ако купац одлучи да задржи вишак добара, продавац по том основу треба да обрачуна ПДВ и изда посебну фактуру за испоручени вишак;
- ако купац не прихвати испоручени вишак и одмах га врати продавцу, враћање добара не представља нов промет, нити долази до смањења основице, будући да продавац није ни фактурисао тај вишак.

Следећа ситуација погрешне испоруке је она када добављач испоручи и фактурише већу количину добара од поручене. У том случају:

- фактура је исправна – колико је испоручено толико је фактурисано;
- ако купац не прихвати вишак и врати га продавцу, по основу враћања тих добара примењују се правила о смањењу основице;

- ако купац изјави да прихвата испоручени вишак, онда продавац по том основу ништа не предузима будући да је већ фактурисао испоручени вишак добара.

У случају када продавац фактурише оно што је купац поручио, али је фактички испоручена мања количина (од фактурисане/поручене), таква фактура је неисправна – добављач исту сторнира и издаје исправну.

У случају када добављач фактурише купцу оно што је овај поручио, али се у испоруци погрешно тако што се уместо неког артикла (који је фактурисан) испоручи неки други (који купац није ни поручио), таква фактура је неисправна, па добављач треба да је сторнира и изда исправну. При томе добављач издаје фактуру на оно што је стварно и испоручио. Уколико купац враћа добра која није ни поручио (купац није одлучио да их задржи), примењују се правила о смањењу основице – добављач по основу повраћаја издаје документ о смањењу. За добра која је купац стварно поручио, а добављач их није испоручио, по испоруци истих издаје фактуру за промет тих добара.

Редакција

Кратке теме: Порез на добит по одбитку кроз питања претплатника

1 Клауд услуге

Питање: Од страног добављача добијамо фактуре за клауд-услуге које користимо. Да ли смо у обавези да обрачунамо порез по одбитку?

Одговор: Клауд-услуге или рачунарство у облаку је појам који покрива широк дијапазон услуга, које укључују коришћење платформи за развој софтвера, сервера, складишта података и софтвера, али све преко интернета. У питању је даље проширење услуга хостинга тако да омогуће још ширу примену с далеко већим могућностима за све врсте клијена-

та. Генерално гледано, постоје три карактеристике рачунарства у облаку које су уобичајене међу свим пружаоцима клауд-услуга:

- 1) позадина сервиса (енг. *back-end*), а нарочито хардвер, у потпуности је управљана од стране власника клауд-платформе (пружаоца клауд-услуге);
- 2) корисник плаћа за коришћење одређених ресурса (меморија, процесорска снага, интернет веза итд.);
- 3) услуге су прилагодљиве, односно може се почети с малим ресурсима, а онда по потреби брзо и лако повећати сваки од коришћених ресурса.

При томе, да би предметна накнада могла да се тумачи из угла УИДО, резидентни исплатилац прихода мора да поседује потврду о резидентности нерезидентног примаоца прихода (Линкдина).

С друге стране, Линкдин може да пружа наручиоцу и услуге рекламирања, а то су услуге које нису предмет опорезивања порезом на добит по одбитку јер се не ради о услугама из члана 40. став 1. тачка 5) ЗПДПЛ.

На крају истичемо да је у сваком конкретном случају потребно утврђивати суштину и природу накнаде која се плаћа нерезидентном правном лицу на основу релевантних чињеница и околности тог случаја.

5 Коришћење Ековадис платформе

Питање: Плаћамо једногодишњу премијум претплату на Ековадис (енг. *EcoVadis*) платформу из Париза. Приступом платформе у ексел-табели попуњавамо податке који се користе за добијање сертификата ради учествовања на тендерима мултинационалних компанија. Да ли постоји обавеза плаћања пореза по одбитку на приходе које по том основу остварује нерезидентно правно лице?

Одговор: Уколико поменути платформу користите само као „портал” преко којег уносите неке податке, на основу којих се вама генерише и неки извештај односно оцена, нерезидентно правно лице остварује од вас приходе од услуга (сачињавање предметне оцене) које се не сматрају услугама из члана 40. став 1. тачка 5) ЗПДПЛ, тако да нису предмет опорезивања порезом по одбитку.

Према нашем разумевању, Ековадис услуга представља услугу процене одрживости (*ESG rating*), при чему којој компанија попуњава онлајн-упитник и доставља документацију, а Ековадис спроводи анализу и израђује извештај са оценом усаглашености у области заштите животне средине, етике, радних права и одрживе набавке. Дома-

ћи прималац услуге добија ESG оцену и извештај, као и ограничен приступ платформи ради управљања процесом и дељења резултата у тендерским поступцима. То суштински представља специфичан облик оцењивања/сертификације у области ESG стандарда. Према томе, накнада за услугу коју пружа Ековадис не потпада ни под једну категорију опорезивих прихода из члана 40. ЗПДПЛ. **Стога приход који нерезидентно правно лице остварује по датом основу не подлеже обавези обрачуна и плаћања пореза на добит по одбитку у Републици Србији.**

6 Коришћење платформе Тимоком

Питање: Предузеће приступа платформи Тимоком (енг. *Timocom*), која је у суштини брза превозничких услуга, при чему за тај приступ плаћа месечну накнаду у зависности од броја корисника. Да ли се та накнада сматра ауторском накнадом у смислу члана 40. Закона о порезу на добит правних лица, али и да ли се за то обрачунава порез по одбитку?

Одговор: У складу с чл. 40. ст. 1. т. 2) ЗПДПЛ, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица по основу накнада од ауторског и сродних права и права индустријске својине (даље: ауторска накнада).

Према нашем мишљењу, наведена онлајн-платформа служи за повезивање превозника и клијента, при чему ви, као превозник, само стичете право да претражујете понуде, објављујете сопствене и комуницирате с клијентима, а не стичете право да користите неки софтвер. Стога, како се у конкретном случају не ради о лиценци за коришћење софтвера (која представља ауторску накнаду), већ плаћате само накнаду за приступ систему која не представља ауторску накнаду, не обрачунава се порез по одбитку.

ПС

Радноправни облици ангажовања лица на пословима директора привредног друштва и порески третман њихових примања

Увод

У складу са одредбама члана 48. Закона о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – Одлука УС РС и 113/2017 – даље: **Закон**), послови директора могу да се обављају:

- 1) заснивањем радног односа на неодређено време или одређено време, или
- 2) закључивањем посебног уговора о међусобним правима, обавезама и одговорностима директора који није засновао радни однос и послодавца.

У оквиру таквог законског решења послове директора могу да обављају и оснивачи привредног друштва, без обзира на то да ли су у свом друштву засновали радни однос или не. Наведеној теми посвећен је посебан чланак у овом броју часописа.

Послови директора могу да се обављају и као допунски рад, а могу да га обављају и оснивачи више привредних друштава, корисници пензије, странци итд. Сви наведени облици ангажовања лица на пословима директора привредног друштва имају своје радноправне захтеве, као што и примања тих лица по основу обављања послова директора имају своје карактеристичне фискалне аспекте, што је у наставку подробније размотрено.

1 Заснивање радног односа са директором

Радни однос са директором, било на неодређено време, заснива се уговором о раду, на основу члана 30, сходно члану 48. Закона, који закључују директор и надлежни орган код послодавца. Заснивањем радног односа директор добија статус запосленог и остварује сва права и обавезе по основу рада као и остали запослени.

Уговором о раду уређују се обавезни елементи који су прописани у члану 33. Закона, друга права и обавезе по основу рада, као и права и обавезе директора по основу обављања те функције. Обавезне елементе уговора о раду са директором, између осталог, представљају и новчани износ основне зараде и елементи за утврђивање радног учинка, као и утврђивање и исплата накнаде зараде, увећане зараде и других примања директора.

Ако је директор засновао радни однос на неодређено време, трајање радног односа није условљено трајањем мандата, па лице којем је функција директора престала истеком мандата или разрешењем пре његовог истека остаје у радном односу уколико прихвати да обавља друге послове у поступку измене уговора о раду (Пресуда Врховног касационог суда Рев2. 1952/19 од 3. 10. 2019).

Ако је радни однос са директором заснован на одређено време, трајање радног односа, према ставу 3. члана 48. Закона, може да траје до истека рока на који је директор изабран, односно до његовог разрешења. Тај уговор о раду на одређено време директора може да траје дужи од 24 месеца јер се у описаном случају не примењује члан 37. став 2. Закона (којим је одређено да послодавац може да закључи један или више уговора о раду на одређено време на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који с прекидима или без прекида не може да буде дужи од 24 месеца) већ члан 48. став 3. Закона (који радни однос директора ограничава истеком рока на који је изабран директор, односно његовим разрешењем). По истеку рока за који је изабран, односно на дан разрешења директору престаје радни однос. Дата одредба мора да буде изричито наведена у уговору о раду.

Према Пресуди Врховног касационог суда Рев2. 81/20 од 11. 3. 2021. године, уговором о раду може

Обрачун месечне накнаде директора – странца који ради по уговору, када је она уговорена у нето износу, приказан је у следећа два примера:

- само с порезом (за држављане Мађарске, Русије и Грчке јер не плаћају доприносе у Републици) и
- с порезом и доприносима за ПИО и здравствено осигурање (по основу статуса осигураника само-сталних делатности).

Ред. бр.	Позиција	Плаћа се само порез	Плаћају се порез, допринос за ПИО и за здравствено осигурање
1.	Нето износ утврђене накнаде	105.000,00	101.808,00
2.	Коефицијент за прерачун	0,84	0,5656
3.	Бруто накнада (ред. бр. 1 : ред. бр. 2)	125.000,00	180.000,00
4.	Нормирани трошкови (20% x ред. бр. 3)	25.000,00	36.000,00
5.	Основица за опорезивање (ред. бр. 3 - ред. бр. 4)	100.000,00	144.000,00
6.	Порез на лична примања (20% x ред. бр. 5)	20.000,00	28.800,00
7.	Допринос за ПИО (24,0% x ред. бр. 5)	-	34.560,00
8.	Допринос за здравствено осигурање (10,30% x ред. бр. 5)	-	14.832,00
9.	Нето за исплату (ред. бр. 3 - ред. бр. 6 - ред. бр. 7 - ред. бр. 8) = ред. бр. 1	105.000,00	101.808,00

Када је реч о подношењу пореске пријаве приликом исплате накнаде поменутом лицу на обрасцу ППП-ПД, користи се ОВП 603 (када се плаћа само порез), односно ОВП 602 (када се плаћају порез и доприноси), али и ознака примаоца прихода 06 – *нерезидент*.

Пример попуњавања обрасца ППП-ПД за претходни пример, када се на накнаду плаћају порез и доприноси:

Број поља	Назив поља	Плаћа се само порез	Плаћају се порез, допринос за ПИО и за здравствено осигурање
1.1.	Врста пријаве	1	1
1.2.	Обрачунски период	04.2026	04.2026
1.4.	Датум плаћања	30. 4. 2026.	30. 4. 2026.
3.6	Шифра врста прихода	1 06 603 00 0	1 06 602 00 0

Број поља	Назив поља	Плаћа се само порез	Плаћају се порез, допринос за ПИО и за здравствено осигурање
3.7	Број дана	30	30
3.8	Број сати	176	176
3.8a	Фонд сати	176	176
3.9	Бруто приход	125.000,00	180.000,00
3.10	Основица за порез	100.000,00	144.000,00
3.11	Порез	20.000,00	28.800,00
3.12	Основица за доприносе	-	144.000,00
3.13	ПИО	-	34.560,00
3.14	Здравство	-	14.832,00
3.15	Незапосленост	-	-
3.16	Бенефицирани ПИО	-	0,00

Када се за наведено лице – нерезидента врши пријава у ЦРОСО по основу уплате доприноса, потребно је да се унесе евиденциони број осигураника (ЕБ) који му додељује Министарство унутрашњих послова у поступку одобравања јединствене дозволе. Према обавештењу датом на порталу ЦРОСО, по основу уговора са странцем – директором који је **нерезидент из земље с којом немамо потписан УИДО послодавци имају обавезу да у електронском облику, на порталу Централног регистра, поднесу пријаву на обавезно социјално осигурање у року од три радна дана од закључења уговора о обављању уговорених послова. Пошто је идентификациона ознака за физичко лице у систему ЦРОСО јединствени матични број грађана или евиденциони број за странце, који додељује МУП, да би пријава могла да се спроведе, странац којег треба пријавити на обавезно социјално осигурање мора да има ЕБ добијен од стране МУП-а.**

У посебном случају, ако страна физичко лице остварује зараду по основу радног односа у једном домаћем привредном друштву, у којем је, рецимо, ангажовано као директор, плаћају се доприноси за обавезно социјално осигурање по сва три основа. Међутим, у другом привредном друштву исто лице ангажовано је као директор по основу уговора. Тада би се по датом основу плаћао порез на други приход на уговорену накнаду и допринос за ПИО.

Оснивачи привредних друштава – директори: плаћање доприноса (ПП ОД-О) и опорезивање накнаде за рад

На основу учесталих питања претплатника која се односе на наведену тему евидентно је да се још увек ради о ситуацијама које изазивају проблеме и недоумице у пракси, што је и повод за објављивање овог чланка. Појашњења у наставку која се односе на осниваче привредног друштва у свему се примењују и на случај када је оснивач привредног друштва у ком је покренута ликвидација **именован за ликвидационог управника**. Дакле, физичко лице које је оснивач привредног друштва (које није засновало радни однос у сопственом привредном друштву) над којим је покренут поступак ликвидације, при чему оно обавља послове ликвидационог управника, обвезник је доприноса **као оснивач односно члан привредног друштва**.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 38220 2026 10520 004 000 011 003 од 6. 2. 2026. године:

Физичко лице које је оснивач, односно члан привредног друштва (које није засновало радни однос у сопственом привредном друштву, у предметином случају зайослено је код другог послодавца) над којим је покренути поступак ликвидације, а које обавља послове ликвидационог управника као лице које заступа друштво у ликвидацији и одговорно је за законитост пословања друштва и у том својству је уписано у регистар у складу са законом о регистрацији, обвезник је доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање као оснивач, односно члан привредног друштва (допринос на здравствено осигурање не плаћа јер је осигуран по другом основу – као зайослени по основу радног односа код другог послодавца). Околности да физичко лице, у конкретном случају, не остварује накнаду за свој рад као ликвидациони управник, није од значаја за посвојање обавезе плаћања доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Основица доприноса за осниваче, односно чланове привредног друштва је најмање најнижа месечна основица доприноса из члана 37. Закона о доприносима.

Саслано наведеним одредбама, ако порески обвезник не поднесе пореске пријаве по налогу из решења о пореској контроли (у конкретном случају пореске пријаве на обрасцу ПП ОД-О за контролисани порески период), Пореска управа је надлежна да по службеној дужности поднесе предметне пореске пријаве умесно пореској обвезника независно од рока заштарелости, имајући у виду да се одредбе ЗПППА којима се уређује заштарелост не примењују на доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и доприносе за обавезно здравствено осигурање.

У овом чланку фокус је на случајевим када оснивач привредног друштва, физичко лице, није засновао радни однос у свом привредном друштву, па се стога указује и на врсте уговора ван радног односа на основу којих оснивач привредног друштва може да буде ангажован за обављање послова законског заступника. С тим у вези у једночланим привредним друштвима (привредним друштвима с једним оснивачем) јавља се једна специфичност, која је додатно појашњена у продужетку.

Законски основ

Чланом 12. став 1. тачка 2) Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС” бр. 34/2003... и 94/2024 – даље: Закон о ПИО) прописано је да су осигураници самосталних делатности лица која су оснивачи односно чланови привредних друштава у складу са законом, која у њима раде, без обзира на то да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач односно члан. У ставу 2. истог члана прецизирано је да се радом, у смислу става 1. тачка 2) датог члана, сматра и представљање и заступање привредних друштава од стране њихових оснивача односно чланова **на основу уписа у регистар надлежне организације**.

цијалном осигурању који су наведени у уводном делу чланка, странац јесте обавезно осигуран у Републици по основу заступања ДОО (јер се, по тим прописима, радом сматра и заступање привредних друштава од стране њихових оснивача односно чланова на основу уписа у Регистар Агенције), али онда то није законско samozапшљавање јер недостаје оно што Закон тражи од странаца као samozапшљавање – закључен **неки од уговора за радно ангажовање у ДОО**.

Доприноси за обавезно социјално осигурање у случају странца – оснивача привредног друштва који је у АПР-у регистрован као заступник, а није у свом друштву засновао радни однос, плаћају се на следећи начин:

- доприноси за обавезно социјално осигурање (допринос за ПИО 24,0%, допринос за здравство 10,3% и допринос за незапосленост 0,75%) најмање на најнижу основицу, и то најкасније до 15. у месецу за претходни месец, на обрасцу ПП ОД-О;
- допринос за ПИО на уговорену накнаду по стопи од 24%.

Уколико је странац – оснивач ДОО и заступник истог ангажован по уговору о правима и обавезама, а истовремено је у радном односу у својој матичној земљи, дакле обавезно је осигуран по основу запослења у својој земљи, **поставља се питање могућности ослобађања од плаћања доприноса у Републици на основу социјалних споразума**.

С тим у вези потребно је скренути пажњу на Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 011-00-00383/2021-07 од 8. 12. 2021. године (даље: Мишљење), у ком су дефинисана основна правила утврђивања својства осигураника и права на обавезно пензијско и инвалидско осигурање за стране држављане који у Републици Србији обављају функцију директора привредног друштва на основу уговора о правима и обавезама директора. Иста појашњења примењују се и у случају оснивача – заступника привредних друштава.

Сагласно поменутом мишљењу може да се констатује следеће:

а) на основу закључених споразума држављани **Мађарске, Русије и Грчке** који су запослени у својој држави, а у Републици истовремено обављају

функцију директора привредног друштва на основу уговора о правима и обавезама директора – доприноси за социјално осигурање плаћају у својој држави где су запослени, а не у Републици;

б) на основу свих осталих закључених споразума држављани свих осталих држава (осим Мађарске, Русије и Грчке) који су запослени у својој држави, а у Републици истовремено обављају функцију директора привредног друштва на основу уговора о правима и обавезама директора – сматрају се осигураницима самосталних делатности и за њих се у Републици уплаћују доприноси, једнако као у случају домаћих лица.

Другим речима, за оснивача – странца који је регистрован као заступник свог привредног друштва (законски или остали) **плаћа се допринос за ПИО** у Републици (на најнижу основицу ПП ОД-О и на исплаћену накнаду за рад по уговору ван радног односа):

- 1)** уколико је лице запослено у држави с којом Република има закључен споразум, осим лица из Мађарске, Русије и Грчке, јер се лица – директори сматрају осигураницима самосталних делатности;
- 2)** уколико је лице из државе с којом Република нема закључен поменути споразум;
- 3)** уколико је лице из државе с којом имамо закључен споразум, али у тој држави није обавезно осигурано;
- 4)** уколико је странац корисник пензије, без обзира на то да ли је из државе с којом имамо или немамо закључен споразум.

Не плаћа се допринос за ПИО у Републици за странца – оснивача и заступника привредног друштва који је осигуран по основу запослења у Мађарској, Русији и Грчкој, што изричито пише у споразумима с наведеним државама.

Пошто странци – оснивачи који су и директори имају својство осигураника самосталних делатности, без обзира на то да ли с њиховим матичним државама имамо или немамо закључен споразум, за њих се плаћа допринос за здравствено осигурање јер, по члану 11. тачка 16) Закона о здравственом осигурању, лица која обављају послове по основу уговора уз накнаду јесу осигураници здравственог осигурања, осим држављана Мађарске, Русије и Грчке, који су осигурани по основу радног односа у својој држави.

Пријава запослених и других радно ангажованих лица на обавезно социјално осигурање (образац М) – прописи и карактеристични случајеви

Увод

Запослени и друга радно ангажована лица својство осигураника на обавезно социјално осигурање остварују на основу јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање – образац М (даље: Јединствена пријава). Јединствена пријава садржи податке који су потребни за остваривање права из обавезног социјалног осигурања, а подноси се преко портала Централног регистра обавезног социјалног осигурања (даље: Централни регистар) у електронском облику од стране подносиоца јединствене пријаве. Дан пријема Јединствене пријаве у Централном регистру сматра се даном пријема те пријаве у свим организацијама обавезног социјалног осигурања – пензијског и инвалидског, здравственог и осигурања за случај незапослености. Наиме, прихваћена пријава аутоматски се прослеђује свим организацијама обавезног социјалног осигурања.

Јединствена пријава – образац М – представља прописани образац у који подносилац уноси одговарајуће податке ради регистрације почетка обавезног социјалног осигурања, промена у току осигурања и одјаве са осигурања. Ближа садржина и образац Јединствене пријаве, докази који се достављају, као и јединствени методолошки принципи и јединствени кодекс шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра, уређени су Уредбом о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС” бр. 132/2021 – даље: **Уредба**).

Два следећа законска прописа битна су за остваривање права на социјално осигурање свих радно ангажованих лица од стране послодаваца.

Први је Закон о Централном регистру обавезног социјалног осигурања („Сл. гласник РС” бр. 95/2018 и 91/2019 – даље: Закон о Централном регистру), у чијем је члану 12. прописано да се регистрација осигураника и осигураних лица у Централном регистру врши подношењем Јединствене пријаве у електронском облику од стране подносиоца те пријаве. Јединствена пријава подноси се најкасније пре ступања запосленог и другог радно ангажованог лица на рад, односно у року од три радна дана од дана почетка обављања самосталне или пољопривредне делатности.

Други је Закон о раду („Сл. гласник РС” бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење), који у члану 35. став 2. прописује да је послодавац дужан да на основу уговора о раду или другог уговора о обављању послова, закљученог у складу с тим законом, поднесе Јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање у року прописаном законом којим се уређује Централни регистар обавезног социјалног осигурања, а најкасније пре ступања запосленог и другог радно ангажованог лица на рад.

Као што се види, оба закона имају усаглашен текст по питању обавезе послодаваца да:

- запосленог (на основу уговора о раду), односно
 - друго радно ангажовано лице (на основу уговора ван радног односа, закљученог у складу са Законом о раду),
- пријаве на обавезно социјално осигурање најкасније пре њиховог ступања на рад.

У сваком случају битно је да оба прописа регулишу да се својство осигураника утврђује на основу Јединствене пријаве која се подноси преко портала Централног регистра. На основу Јединствене пријаве врши се регистрација осигураника у Централном регистру ради остваривања права из пен-

Да ли пријављујемо на осигурање запосленог код другог послодавца који код нас обавља послове по уговору о делу?

Према члану 10. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, осигурање по основу запослења искључује осигурање по основу самосталног обављања делатности. То значи да је лице које је осигурано по основу запослења код другог послодавца, а код вас обавља послове по уговору о делу ван радног односа, приоритетно осигурано по основу запослења. Стога нема основа да подносите нову пријаву на осигурање за ПИО за лице које код вас обавља послове по уговору ван радног односа, пошто је приоритетно осигурање по основу запослења. Међутим, остаје вам обавеза да на уговорену накнаду платите допринос за ПИО по стопи од 24%, што ћете исказати подношењем обрасца ППП ПД Пореској управи.

Да ли пријављујемо на осигурање студента млађег од 26 година за време обављања привремено-повремених послова?

За време док обављају привремене или повремене послове чланови омладинске или студентске задруге који немају навршених 26 година живота и налазе се на школовању немају статус обавезно осигураног лица, па се за њих не врши пријава и не подноси образац за матичну евиденцију.

За поменута лица пријава се подноси само у случају настанка повреде на раду и професионалне болести, с тим што у том случају:

- почетак осигурања је датум настанка повреде или професионалне болести, а доказ оцена лекарске комисије о повреди на раду, односно експертиза о утврђеној професионалној болести;
- као основ осигурања уписује се повреда на раду или професионална болест, са шифром 444, а доказ је уговор о привременим и повременим пословима преко задруге;
- као датум и основ престанка осигурања уписују се дан, месец и година престанка радног ангажовања за које се врши пријава за случај повреде на раду или професионалног обољења.

Да ли треба да предајемо захтев за стицање својства осигураника за запосленог на одређено време којем је истекао уговор,

а на порталу ЦРОСО нисмо обавили одјаву закључно с даном истека већ са закашњењем, на датум када нам је систем дозволио, па се појавила разлика од два дана у стажу, али смо плату исплатили за цео период (укључили смо и та два дана), или се сматра да, уколико не одјавите запосленог на одређено истеком уговора, стаж тече и даље?

На редни број 19 обрасца М уноси се „врста запослења” осигураника, односно уноси се податак из уговора о раду који носи информацију да ли је осигураник засновао радни однос на неодређено или на одређено време (избор „Одређено” или „Неодређено”).

Међутим, без обзира на рачност рада на одређено време, за прекид радног односа на одређено време потребно је спровести одјаву осигурања са датумом престанка таквог рада. У том смислу на редни број 21 „Датум престанка осигурања” уносе се дан, месец и година престанка својства осигураника с припадајућим доказима, а на редни број 22 „Основ престанка осигурања” уписују се подаци о основу престанка осигурања, прописани јединственим методолошким принципима.

Према томе, рад на одређено време ЦРОСО не одјављује аутоматски већ је потребно подношење одјаве осигурања на тачан датум. Уколико се у поступку подношења јединствене пријаве ради одјаве са осигурања, а по извршеној провери података, утврди да су испуњени услови за њено прихватање – одјава са осигурања региструје се у бази Централног регистра. Централни регистар пријаву одјаве, с исправним подацима и правилно попуњеним пољима након валидације, прихвата у своју базу и региструје, при чему се подносиоцу пријаве приказује генерисана потврда о успешно извршеној одјави – М-А образац.

У сваком случају, сматрамо да и та два дана треба пријавити јер је запослени био у осигурању, па га тако треба и приказати.

ПС

WWW.PROPISI.NET

Календар пореских и других обавеза за јун 2026. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу и на компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе (ПП ОА) и плаћање акцизе	16. 5 – 31. 5. 2026. 1. 6 – 15. 6. 2026.	15. 6. 2026. 30. 6. 2026.	Обрачун акцизе саставља се у роковима за плаћање акцизе, и то: 1) најкасније последњег радног дана у месецу за износ акцизе обрачунат за период од 1. до 15. дана у месецу; 2) најкасније 15. дана по истеку месеца за износ акцизе обрачунат за период од 16. до краја претходног месеца.
Захтев за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора, на обрасцу РЕФ-Г	1. 5 – 31. 5. 2026.	најраније 20. 6. 2026.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефракцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије, на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 5 – 31. 5. 2026.	најраније 20. 6. 2026.	Рефракцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефракцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе у индустријске сврхе, на обрасцу РЕФ-И	1. 5 – 31. 5. 2026.	најраније 20. 6. 2026.	Рефракцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о порезу на добит правних лица			
Опис	Период	Рок	Основ
Месечна аконтација пореза на добит правних лица	1. 5 – 31. 5. 2026.	15. 6. 2026.	На основу пореске пријаве за претходну годину, односно претходни порески период, или на основу месечне аконтације из последњег месеца претходног пореског периода
Подношење пријаве на обрасцу ПДПО/С	у року од 3 дана од исплате		Резидентни обвезник који откупљује секундарне сировине и отпад од резидентног, односно нерезидентног правног лица дужан је да приликом исплате накнаде тим лицима најкасније у року од три дана од дана исплате обрачуна, обустави и на прописани рачун уплати порез по одбитку, као и да поднесе пореску пријаву надлежном пореском органу. Пријава се подноси на обрасцу ПДПО/С.
Подношење пореске пријаве. Плаћање разлике између коначног обрачуна пореза на добит за 2025. годину и плаћених аконтација	2025. година	29. 6. 2026.	Порески обвезник је дужан да у електронском облику пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачунат порез за период за који се утврђује порез, заједно са пореским билансом

Закон о рачуноводству			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање пратеће документације од стране правних лица и предузетника који имају обавезу ревизије финансијских извештаја	2025.	30. 6. 2026.	Правна лица и предузетници, који имају обавезу ревизије финансијских извештаја у складу са законом којим се уређује ревизија, дужни су да, уз редовне годишње финансијске извештаје доставе Агенцији документацију прописану чланом 45. став 1. Закона о рачуноводству.

Закон о порезу на додату вредност Правилник о порезу на додату вредност			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење и плаћање ПДВ-а за пореског дужника који није обвезник ПДВ-а, на обрасцима ПОПДВ и ПП ПДВ	1. 5 – 31. 5. 2026.	10. 6. 2026.	Пореску пријаву ПДВ дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ-а у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза
Подношење ПОПДВ и ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и за обвезника из члана 36а Закона	1. 5 – 31. 5. 2026.	15. 6. 2026.	Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ јесте календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а Закона
Образац РЕФ 1 и РЕФ 2	2025.	30. 6. 2026.	Рефакција ПДВ-а страном обвезнику и хуманитарној организацији једном годишње за добра и услуге обављене у РС у претходној календарској години

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 5 – 31. 5. 2026.	15. 6. 2026.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу, које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 5 – 31. 5. 2026.	30. 6. 2026.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 5 – 31. 5. 2026.	15. 6. 2026.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Чланом 80. став 5. Закона о ошћем уйравном йосћууку („Сл. йласник РС” бр. 18/2016; аућенћично шумачење – 95/2018) йройисано је да, ако йоследњи дан рока йада на дан када ордан не ради, рок исћиче када йрошечне йрви наредни радни дан.

Актуелни статистички подаци на дан 25. 5. 2026. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2025. године	25. 3. 2026.	163.385,00	118.429,00
Фебруар 2026. године	24. 4. 2026.	160.067,00	116.127,00
Март 2026. године	25. 5. 2026.	167.263,00	121.650,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2026. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **51.297,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **732.820,00 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2026. године, а важиће до 31. децембра 2026. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Јануар	176	371,00	65.296,00
Фебруар	160	371,00	59.360,00
Март	176	371,00	65.296,00
Април	176	371,00	65.296,00

Месец у 2026. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
Мај	168	371,00	62.328,00
Јун	176	371,00	65.296,00
Јул	184	371,00	68.264,00
Август	168	371,00	62.328,00
Септембар	176	371,00	65.296,00
Октобар	176	371,00	65.296,00
Новембар	168	371,00	62.328,00
Децембар	184	371,00	68.264,00

У претходној табели нису дати износи бруто минималне зараде зато што су послодавци, који исплаћују минималну зараду, обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за минули рад, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.), па се бруто износ зараде утврђује након додавања ових увећања на нето минималну зараду.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до 5. у наредном месецу.

Месец у 2026. години	Износ учешћа
Јануар	77.386,00
Фебруар	84.960,50
Март	81.692,50
Април	80.033,50
Мај	83.631,50

5 Индекс потрошачких цена

Месец у 2026. години	„Службени гласник РС”	Индекс потрошачких цена (текући месец у односу на просек претходне године)	Месечна стопа инфлације (текући месец у односу на претходни месец)	Годишња стопа инфлације (текући месец у односу на исти месец претходне године)
Јануар	16/2026	100,8	0,3%	2,4%
Фебруар	24/2026	101,3	0,5%	2,5%

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2026. године до 31. јануара 2027. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ (за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице)	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 57.827 динара по случају. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 7)
ПОКЛОНИ ДЕЦИ ЗАПОСЛЕНИХ ДО 15 ГОДИНА СТАРОСТИ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 14.457 динара по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца, док се у државним органима и јавним службама исплаћује у складу са одредбама посебних колективних уговора	Неопорезиво до 28.912 динара годишње. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9)
ПОМОЋ у случају смрти члана породице запосленог	уже породице	Неопорезиво до 101.194 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 9а)
	других чланова породице (бабе, деде...)	На цео износ обрачунава се порез од 10%	
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец март 2026. године објављена је 25. 5. 2026. и износи 167.263 динара. Преко непорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА И ИСХРАНЕ ЗА РАД НА ТЕРЕНУ (ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде, члан 118. т. 4) Закона о раду)	У висини трошкова смештаја и исхране у складу са општим актом	Не плаћају се пореске обавезе	
ОСТАЛЕ СОЛИДАРНЕ ПОМОЋИ (чл. 120. т. 1) Закона о раду)	До висине утврђене општим актом послодавца	Опорезује се цео износ само порезом по стопи од 10%	
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.677 динара нето. На износ до 8.677 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146
Појединачно остварен добитак од ИГАРА НА СРЕЋУ		Порез на добитке од игара на срећу не плаћа се на појединачно остварен добитак од игара на срећу, до износа од 147.757 динара;	Члан 83. став 4. тачка 1)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 19.209 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко непорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА